

RIM. 22. listopada 1983. RAI (Radio-Televisione Italiana) dao je izvanredni koncert u auditoriju »Paolo VI«, u Vatikanu u čast Svetog Oca i biskupa koji su sudjelovali na jesenskoj sinodi. Koncert je izravno prenosila talijanska televizija za Italiju i svijet. Izveli su *Te Deum* Berliozu pod majstorskim ravnanjem Georgesa Pretrea uz sudjelovanje osam stotina umjetnika-izvođača: simfonijski orkestar iz Rima i RAI iz Torina; pjevački zborovi RAI iz Torina i Rima, komorni zbor RAI te ženski glasovi (soprani i alti) iz rimskog »Aureliano«. Izvedba je bila veličanstvena. Veliki izvođački aparat divno je zvučao u velebnom *Te Deum* Berliozu pod magičnom palicom Georgesa Pretrea. »Svako veliko umjetničko djelo — rekao je Ivan Pavao II. na završetku koncerta — u svom nadahnuću i svome korjenu jest religiozno«.

FROSINONE: 31. listopada 1983. u koncertnoj sali konzervatorija u Frosinone izveden je velebni oratorij *Trittico Francescano* Licinija Raficea prigodom stote obljetnice njegova rođenja (1883). Orkestrom konzervatorija i pjevačkim zborom »Città di Roma« dirigirao je maestro Maniele Paris.

POPUST OD 25% NA PJESMARICU

PJEVAJTE GOSPODU PJESMU NOVU

TRAJE DO NACIONALNOG EUHARISTIJSKOG KONGRESA NA MARIJI BISTRICI

CIJENA 300 din

Narudžbe prima: INSTITUT ZA CRKVENU
GLAZBU, 41000 ZAGREB, KAPTOL 29

PRIKAZI

Ivan Zajc: IZABRANA DJELA, knjiga 1. VOKALNE SKLADBE: Popijevke, Zborovi; JAZU i MA, Zagreb, 1983.

Godine 1982—83. naša je javnost, glazbena na poseban način, komemorirala različitim manifestacijama i akcijama, čini mi se dostojno, život i djelo Ivana Zajca uz stope desetu obljetnicu njegova rođenja. Nešto se posebno dogodilo s tom obljetnicom; ona je, naime, bila prilika da se malo bolje prisjetimo Zajca, ali na tome nije završilo. Uz komemoraciju rodile su se tolike dobre ideje i stvorili planovi za daljnje akcije. Te ideje i planovi, na sreću, izgleda, nisu ostali na papiru i u ladicama nego se, evo vidimo, i ostvaruju. O Zajcu se sve više govori i piše, njegova djela se sve više slušaju i gledaju, a sada se evo i izdaju. Razred za muzičku umjetnost JAZU i Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu u svom naporu oko oživljavanja hrvatske glazbene baštine pridružuju se komemoraciji Zajčeva života i djela, i to, rekao bih, na najodličniji način, njima odgovarajući, da, naime, u pet knjiga (15 svezaka) izdaju izabrana Zajčeva djela. Kako cjelokupni Zajčev opus (oko 1200 registriranih radova) nebi obuhvatilo sigurno još dvaput po 15 svezaka to su članovi uredničkog kolegija: Boris Papandopulo, Koraljka Kos i

Lovro Županović, uz nezaobilaznog stručnog savjetnika kad se radi o Zajcu, dr. Huberta Pettana, odlučili napraviti izbor iz tog brojčano velikog i vrijednosno neujednačenog opusa.

Prva knjiga (dva sveska) sadrži vokalne skladbe, druga knjiga (dva sveska) instrumentalne skladbe, treća (četiri sveska) orkestralna djela, četvrta (pet svezaka), glazbeno-scenska djela i peta knjiga (dva sveska) duhovne skladbe. Do sada su izašla i pred nama su dva sveska prve knjige vokalnih skladbi. Prvi svezak s naslovom *Popijevke* priredila je Koraljka Kos, a drugi *Zborovi* priredio je Lovro Županović. U prvom i drugom svesku najprije je donesen *Predgovor* koji će, izgleda, isti biti donesen u svakom svesku svih pet knjiga; u njemu je donesen raspored izabranih djela predviđenih za tiskanje.

Koraljka Kos je, zatim, u prvom svesku napisala *Uvod* u kojemu govori općenito o solo-pjesmama uz glasovirsku pratnju, koje ona naziva popijevkama. U *Priologu* donosi sadržaje triju zbirki Zajčevih solo-pjesama. Nakon bilješki u dijelu nazvanom *Uz ovo izdanje* govori o kriteriju izbora, o oblikovanju notnog teksta i o redaktorskim zahvatima. Slijedi zatim komentar i kritički izvještaj uz popijevke, kojih je u ovoj zbirci 24, i to o svakoj popijevci posebno. Nakon sažetka na njemačkom jeziku slijede melodije popijevki u odličnoj notografiji Hajrudina Osmanagića.

U drugom svesku *Zborovi*, nakon spomenutog zajedničkog *Predgovora*, Županović govori vrlo sažeto općenito o Zajčevim zbornim skladbama, a onda prilazi svoje *Napomene uz ovo izdanje*, najprije opće a onda općenite. Sam izbor Zajčevih zbornih skladbi Županović je razdijelio na: dječji, ženski, muški i mješoviti zborovi; u svemu 24 skladbe. U dijelu *Mješoviti zborovi* doneseni su (samo) Zajčevi rani mješoviti zborovi na talijanske tekstove pod naslovom *Osam madrigala*. Vjerujem da bi se i na hrvatskom jeziku našla koja skladba za mješoviti zbor koja bi izdržala inače, rekao bih, vrlo strogi kriterij izbora. Isto bih rekao i za Zajčeve duhovne skladbe. Zajc ih je skladao priličan broj za različite vokalne sastave, pa iako će peta knjiga (dva sveska) donijeti (samo) dvije veće duhovne skladbe (*Missa solemnis* i *Oče naš*) vjerujem da bi se i među zbornim skladbama duhovnog sadržaja mogla naći neka koja je mogla ući u ovu zbirku *Zborovi*; možda npr. *Slavospjev*.

Kriterij izbora skladbi u oba sveska držim dobrim i možda ipak odviše strogim. Mirna i detaljna analiza svih Zajčevih skladbi sigurno bi proširila broj skladbi koje bi zasluživale ulazak uz isti kriterij u izbor za tiskanje, a time i češće izvođenje. To što Zajc nije imao na raspolaganju velik izbor vrijednih književnih pjesničkih predložaka, bitno se je odražavalo i na njegovu glazbu, a njegova poslovična marljivost i želja da na svačiju molbu odgovori, i to vrlo brzo, bile su dvosjekli mač. Stvarao je brzo, rutinski i prigodno — što se i opet odrazilo na tolikim skladbama.

Kako bilo, sada pred sobom imamo (do sada) određen broj Zajčevih skladbi, — a imajući veliko povjerenje u urednički kolegij, u savjetnika i priređivače — vjerujem da imamo najvrednije skladbe koje sada ne bi smjele ostati samo tiskane nego i izvođene od naših solista i zborova. Šteta što je svaki pojedini svezak tiskan u samo 500 primjeraka.

I Koraljka Kos i Lovro Županović govore da Zajc još uvijek očekuje sveobuhvatnu temeljitu studiju. Rekao bih, da nakon svega što je do sada o Zajcu rečeno i napisano, osobito u posljednje vrijeme, i osobito nakon izlaska svih 15 predviđenih svezaka njegovih skladbi, kojima će prethoditi ili opširniji ili kraći, ali uvijek temeljiti radovi o pojedinim žanrovima njegova opusa, da će time biti napravljene bitne temeljne predradnje za takvu jednu biografiju života te monografiju i studiju čitava njegova opusa. Zajc je to, toliko je puta već rečeno, zaslužio.

Petar Zdravko BLAJIĆ